

Befejeződött a legmozgalmasabb idegenforgalmi főszezon

Csütörtökön befejeződött az eddigi legmozgalmasabb turista főszezon. Ebből az alkalomból nyilatkozott Czeglédi József, az Országos Idegenforgalmi Tanács titkár-helyettese az MTI munkatársának.

— Az idegenforgalom négy-öt éves átmeneti stagnálás után az idén világszerte megéledt. Becslések szerint december végéig mintegy 260 millió turista kel útra, 7-9 százalékkal több a tavalyinál. Még erőteljesebben — megközelítően 15 százalékkal — növekszik a KGST-országok turistaforgalma; a tag-országok városaiba, tájaira az idén hozzávetőlegesen 80 millióan látogatnak. Ha-

zánkban várhatóan 16 millió külföldi fordul meg az idén. Ez 30 százalékkal haladja meg a tavalyit. Közülük mintegy 9 millióan legalább egy éjszakát nálunk töltenek. A megéledt idegenforgalom részben annak tulajdonítható, hogy Magyarországot érintik a kelet-nyugat és az észak-dél irányú útvonalak, s emellett a nyugati országok vendégei számára viszonylag kedvezőek a hazai árak, jó a közbiztonság, s történelmi múltú városaink, szép tájaink is vonzóak a külföldiek számára.

A fellendülés nyomán az idei nyáron a korábbiaknál is érezhetőbben kiütözköztek idegenforgalmunk hiányossá-

gai. Elsősorban az olcsó szálláshelyeken volt gyakori a zsúfoltság, ezen, az idén átadott új C kategóriás szállodák, kempingek és bungalowtelepek sem tudtak lényegesen enyhíteni. Ezért kellett ideiglenes kempingeket nyitni a Balaton partján és Budapesten. Az is gondot okozott, hogy egyes nagy idegenforgalmú helyeken hiányoztak a megfelelő szórakozási, sportolási lehetőségek. Részben emiatt tovább csökkent az egy turistára jutó — amúgy is alacsony — devizabevétel, amely alig éri el a más európai országokba látogató turisták átlagos kiadásainak egyharmadát. Ennek ellenére — éppen a vendégek nagy száma miatt — az idegenforgalomból származó idei devizabevétel mintegy 20 százalékkal haladja meg várhatóan a tavalyit. A hazai lakosság ez évben előreláthatóan mintegy 20 milliárd forintot költ a bel- és a külföldi turizmusra, s hazánkban körülbelül 5 millióan látogattak, vagy utaznak ezután külföldre.

— A következő években az idei tapasztalatokat is hasznosítva az eddigieknél gyorsabb ütemű fejlesztésre van szükség. Ennek érdekében 1980-ig mintegy 20-25 ezer újabb olcsó, de jó ellátást biztosító szálláshely — fizetővendég-szolgálat, kemping, motel — biztosításáról kell gondoskodni. Az építkezésekhez az OIT is jelentős anyagi támogatást nyújt. A jövő év elején megnyílik a margitszigeti gyógy szálló, amely a gyógy-idegenforgalom legfőbb bázisa lesz.

Klubok, körök, egyebek

A Juhász Gyula Művelődési Központ tervei

Még néhány nap és „indul” a Juhász Gyula Művelődési Központ. Egyelőre ugyan csak „melegítés” lesz, de nagyjában-egészében már kialakult a következő hónapok műsorainak, programjainak menetrendje. Változatlanul működik tovább az intézmény hat szakköre (kézimunka, népi díszítőművészet, báb- és játékszínház, eszperantó, gyűjtő, színjátszó), és tíz klubja: az elmúlt év során méltán elismertté vált közművelődési klub, a „feljövőkben” levő szocialista brigádvezetők klubja, az ifjúsági klub, a szakmunkástanulók klubja, valamint a nyugdíjasok, a rejtélyfejtők, az amatőrfilmesek, a zenebarátok és a gyermekek klubja. Egyáltalán: úgy tűnik, minden korosztálynak és jó néhány hobbi hódolójának lehetősége lesz idén is együtt lenni, közösen tevékenykedni a különböző klubokban.

Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy a már bevált régebbi klubok és szakkörök mellett újabbakat ne szolgálna a most induló „évad”. A jövőre megrendezésre kerülő nemzetközi gyermekév jegyében a gyerekeknek szóló programok kerülnek előtérbe. Új formát öltenek a gyermekfoglalkozások: kéthetente báb- és játékszínház, illetve mesés-játékos foglalkozások tartanak, új vezető, dr. Haluskáné Domonkos Ildikó óvónő irányításával. Megalakul a művelődési központban a Kincskereső klub. Simai Mihálynak, a folyóirat főszerkesztő-helyettesének vezetésével havonta kétszer rendeznek foglalkozásokat. Egyik alkalommal mindig a Kincskereső legújabb számát beszéljük meg

másodszorra a legváltozatosabb témákat sorakoztatják fel a felső tagozatosoknak, mint például: Elmeséljétek, játékos elmék! A lap-szerkesztés titkai; Fórum a mai gyerekeletről; Beszélgetés a Kincskereső-táborról.

A művelődési központban működő szakmunkástanulók klubja fiataljainak irodalmi kör indul az idén, előreláthatólag Kovács János szín-művész vezetésével. Kicsit „bevezetés az irodalomba”, kicsit önképzőkör jelleggel, műsorokkal, szavazatokkal.

Ez évben ismét megszervezik a Munka és műveltség vetélkedőt, mintegy 7-8 ezer dolgozó részvételével. A felkészítés, a lebonyolítás — szintén a Juhász Gyula Művelődési Központ feladatai közé tartozik. Akárcsak a vállalatok tisztségviselőinek

hetente rendezendő klubestek, amelyeken a szakszervezeti oktatási központ tart továbbképző tanfolyamot a szakszervezeti és közművelődési munkáról. Továbbra is az intézményben „működik” az Általános Munkáskörös, amely legutóbb Angliában aratott szép sikereket.

És mindezekon kívül még — az előadók, az ismeretterjesztő előadások, a kiállítások (elsők a Képzőművészeti világhét alkalmából Dér Istváné szeptember 16. és 30. között), miként az egész évben „dukál” a Vörösmarty utcában. Most, egy új év kezdetén, régi és friss programokkal, tervekkel ugyanazt várhatjuk a Juhász Gyulától, amit többé már megszoktunk tőle. Vagy inkább: természetesen még többet, még jobbat is.

D. L.

Húszéves a Zenebarátok Kórusa

Hétfőn kezdődnek a próbák

Húsz éve, 1958. május 5-én alakult meg Szegeden, Erdős János és néhány lelkes fiatal karmester kezdeményezésére, a Zenebarátok Kórusa. Azzal a céllal, hogy oratórikus műveket mutassanak be, és híveket szerezzenek ennek a viszonylag mostohán kezelt zenei műfajnak. Az együttes vezetésére Vaszy Viktort kérték föl, akinek szakértelme és művészi egyénisége, gazdag tapasztalata a későbbiek során értékesen kamatozott. A kezdeti erőfeszítések eredményeként a közel száztagú kórus hamarosan bemutatkozott Beethoven IX. szimfóniájával. Sikeresen, hiszen a filharmonia is felkarolta az együttest, Lakatos Éva igazgatónő jótékony támogatását azóta is élvezik.

Két évtized során 159 fellépésük volt, szerte az országban. Énekeltek Szeged nagyobb üzemében, Mátyás, Kisteleken, Csongrádon. Tizenkét alkalommal Budapesten, a Zeneakadémia nagyertermében, hétszer Nyírbátorban, hatszor Miskolcon, négyszer Pécsen. Szabadkán ugyancsak a IX. szimfóniában működtek közre. Repertóriumuk felöleli az irodalom csaknem valamennyi jelentős alkotását, Schütz-től Beethovenen és Honeggeren át Orffig, magyar szerzőktől Liszt Ferenc, Sugár Rezső, Kodály Zoltán, Farkas Ferenc, Vaszy Viktor és Vántus István műveit színteltették meg. Az együttest dirigálta

Koródy András, Rubányi Vilmos, Lukács Ervin, Komor Vilmos és az NDK-beli Wolfgang Boethe is. Olyan jelentős szólistákkal léptek föl, mint Simándy József, Komlóssy Erzsébet, László Margit, Barlay Zsuzsanna, Gregor József, Karikó Teréz, Turján Vilma és mások. Az idei évadjuk is gazdagnak ígérkezik. Október 19-én Verdi Requiemjében énekelnek Kobayashi Ken-ichiro dirigálásával, február 12-én Vaszy Viktor vezényletével Schubert Asz-dúr miséjében működnek közre, majd Karolos Kasper Trikolidisz vezényli az együttest Bruckner Te Deumjában. Ezeket a műveket az ország más városában is bemutatják. Április közepén Drezdába utaznak, ahol Liszt Szent Erzsébet legendáját színteltetik meg két alkalommal, s az elképzelések szerint Lipcsében a Gewandhaus zenekarral színteltetik meg Schubert Asz-dúr miséjét. A kórustagok rendszeresen szerepelnek Szeged nyári ünnepnapjain, a szabadtéri játékok előadásain. Munkásságuk elismeréseként augusztus 20-án Szocialista Kultúráért kitüntetést kaptak.

Az új évadra szeptember 4-én, hétfőn kezdik a féléves próbákat, az első próba este 8 órakor lesz a Tábor utcai zeneiskolában. Ahol, az elkövetkező évek gyakorlatának megfelelően, ezúttal is további jelentkezőket várnak, valamennyi szólamban.

Még lehet jelentkezni

Indulnak az iskola-előkészítő foglalkozások

Az 1979/80-as tanévben iskolába lépő, óvodai nevelésben nem részesült gyerekeknek ez év októberében kezdődnek az iskola-előkészítő foglalkozások — tájékoztatta Szabó László, az Oktatási Minisztérium főosztályvezetője az MTI munkatársát. E foglalkozások javasolt programjában a következők szerepelnek: anyanyelvi nevelés, környezetismeret, matematikai foglalkozás, ábrázolás és kézimunka, ének-zene, testnevelés.

Az egyesztendő iskolaelőkészítő szervezését több éves tapasztalat indokolja: a gyerekek könnyebben veszik az első akadályokat, hamarabb illeszkednek be a közösségbe, mint azok a társai, akik sem óvodába, sem iskolaelőkészítőre nem jártak.

Az előkészítő foglalkozások nemcsak a gyerekek, hanem a szülők, a pedagógusok részére is könnyebbé válnak az iskolakezdésnél. A gyerekeket játékos formában készítik fel az iskolai munkára. Megismerkednek egymással, a közösségi élet szabályaival, gyarapítják fogalom- és szókinccsüket, fejlesztik beszédképességüket.

Az október 1-én kezdődő foglalkozásokra a jelentkezők már augusztus végén, az iskolai pótbefiratások napjain megtörténtek, de azok a szülők, akik bármilyen oknál fogva nem kérték gyermekük felvételét, még megtehetik a körzeti illetékes iskolában — mondotta végzetül Szabó László. (MTI)

Csongrád megye a Rovnostban

Lapunk vendége volt tavasszal Jaroslav Bobek, brnói testvérünk, a Rovnost munkatársa. Érdeklődő szemmel figyelt városunkat és környékét, sokat kérdezett, és ahogy cikkeiből kiderül, sok mindent megtudott azokról, akikkel találkozott. Fényképekkel illusztrált körképében beszámol a gabonakutatásban kibontakozó nemzetközi együttműködésről, a Szegei Gabonatermesztési Kutatóintézet eredményeiről, a fehér-tó termésvetvédelmi területen tett látogatásáról. A termálvíz csodáit művel címmel írt a forráskúti Haladás Termelőszövetkezet kérészetéről, tudósítást közöl a csanytelekiek „bedolgozó” zöldégetermesztéséről, és a szőregi borpalackozóról

Örömlünk, hogy hosszú idők után végre kezünkbe vehetünk egy olyan könyvet, amely középkori történelmünk egyik legjelentősebb uralkodójának, Károly Róbertnek az érdemeire világít rá. Az ő vezérése alatt álló és a történelmi hatalmat képviselő királyi hatalom hadereje 1312. június 15-én a Hernád menti Rozgonyán sorsdöntő jelentőségű győzelmet aratott a fejlődést gátló tartományurak egyikének, Amadé nádor seregének felett. E győzelem határozta meg a középkori magyar állam fejlődésének további irányát, a csatát követő mintegy száz évben. A csata leírásán kívül a szerző nyomon követi Károly Róbert útját Nápolytól, a magyar trón elfoglalására tett kísérletein keresztül, a rozgonyi csatáig, és bemutatja az ország egyesítéséért folytatott küzdelmének további állomásait is. A király és az Amadé-fiak sorsának ismeretése után a szerző az ország helyzetének későbbi alakulását, így pillantást vetünk arra a fejlődésre, amelyet Károly Róbert ügyes politikája biztosított az országnak.

A kutató történész alapos feltáró munkája nyomán ismerjük meg egyrészt a tartományurak történelmi hatalmát gátló szerepét, pálfurakulásokban nem ritka, mindent a hatalom- és vagyon-szerzésnek alárendelő magatartását. Így pillantást

tartását, egymásban a szövetséges fel nem ismerő gondolkodását, másrészt pedig az anarchiával szemben fellépő Károly Róbert politikai célkitűzéseit. Részletes képet kapunk az egymással szembenálló két tábor társadalmi összetételéről, szövetségi bázisáról is. Ennek keretén belül rajzol világos képet a szerző a középkori magyar társadalmat átszövő hűbéri viszonyról, a familiaritásról. E munkából a szélesebb olvasókör számára is érthetővé válik a történetében hosszabb-rövidebb ideig sorsformáló jelentőségű eseményeket. Ebben a sorozatban jelent meg a most ismertető könyvön kívül Spira Györgynek 1848. március 15-ről és Szakály Ferencnek a mohácsi csatáról szóló munkája is.

A magyarországi tartományurak történetének feldolgozásával történetírásunk mind ez ideig adós maradt. Kristó szisztematikus munkával fogott hozzá e bántó hiányosság felszámolásához. Ezt bizonyítja több korábban megjelent munkája: A Csák Mátéről szóló monográfiája, s számos más a tartományurakról írt tanulmánya. A Csák Máté tartományúri hatalma című könyvében egyetlen magyarországi tartományurak teljes történetének feldolgozásával fontos adatokat nyújtott a tartományurak, mint rendszer általános problémáikhoz. A rozgonyi csata című munkájában pedig egy újabb, a Csákokkal szoros kapcsolatban levő Aba Amadé nádor és fiaik kiskirályságának történetével ismereti meg az olvasót. Mindez azonban csak egy részét képezi a feudális széttagolódás szerteágazó kérdéskörének, amelyről bővebben Kristó új, az Akadémiai Kiadónál hamarosan megjelenő könyvében olvashatunk.

E logikusan felépített, jól szerkesztett, olvasmányos stílusban megírt és gazdag illusztrációs anyaggal ellátott munka, melynek értékét a források és feldolgozások részletes felsorolását tartalmazó jegyzetapparátus emeli, joggal tarthat számot a magyar és a külföldi, első sorban a szlovák olvasók ismerésére is.

P. I.